

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Цивільна безпека»

Рівень вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Тривалість викладання ...	13 чверть
Заняття:	
лекції:	14 годин
практичні заняття:	14 годин
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4031>
Онлайн-консультації*: MSTEAMS – команда «Кафедра охорони праці та цивільної безпеки»

Кафедра, що викладає Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

Інформація про викладачів:

Савельєв Дмитро Володимирович (лекції)	доцент, кандидат технічних наук
Персональна сторінка	https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/savelev/
Е-пошта:	saveliev.d.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна спрямована на вивчення загальних концепцій забезпечення ефективного досягнення необхідного рівня індивідуальної та колективної безпеки у життєвому середовищі з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу. Отримання практичних навичок у дотриманні усіх вимог безпеки у надзвичайних ситуаціях.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у майбутніх бакалаврів умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління, прогнозування та оцінювання ризиків, що можуть виникати в життєвому середовищі та обумовлені дією техногенних та/або людських чинників. Згідно проаналізованих даних вміти розробляти заходи із запобігання ураження та /або негативного впливу чинників на здоров'я людини.

Завдання курсу:

Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3. Результати навчання:

Дисциплінарні результати навчання:

- Використовувати положення законодавства та нормативно-правових актів з цивільної безпеки при знаходженні в місці проживання та при професійній діяльності.
- Виявляти шкідливі та небезпечні для людини чинники та оцінювати їх вплив на працюючих та населення.
- Визначати за нормативно-правовими актами гранично допустимі концентрації, величини чи рівня шкідливих чинників та відповідність стану довкілля, населених пунктів, виробничих приміщень, обладнання та параметрів технологічних процесів вимогам безпеки за окремими чинниками.
- Оцінювати умови в місці проживання та умови праці на робочих місцях, здійснювати вибір та користуватися засобами колективного та індивідуального захисту.
- Розробляти заходи з поліпшення умов та безпеки в місці проживання та на робочих місцях.

Результати навчання досягаються:

- методом конкретної ситуації;
- методом евристичних питань;
- методом мозкового штурму;
- діалоговим спілкуванням.

Форми та методи оцінювання.

Письмовий (контрольні роботи), тестовий (інтерактивні тести в системах MOODLE, TEAMS), усний (робота на практичних заняттях).

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
Поняття про безпеку. Основні терміни та визначення
Управління, нагляд і контроль за станом цивільної безпеки.
Основні функції та завдання системи управління безпекою.
Атмосферне повітря. Шкідливі речовини в повітрі населених пунктів та в робочій зоні виробничих приміщень.
Мікроклімат житлових та виробничих приміщень.
Шум та вібрація
Іонізуючі та неіонізуючі випромінювання
Електробезпека.
Пожежі у природних екосистемах та їх вражаючі фактори, характер проявів та наслідки.
Надзвичайні ситуації та їх наслідки.
Організація та основні заходи у сфері цивільного захисту
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Контроль вмісту шкідливих речовин в повітрі
Контроль метеорологічних умов
Контроль природного та штучного освітлення
Контроль шуму та вібрації
Дозиметричний контроль іонізуючих випромінювань

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Мультимедійне обладнання, персональні комп'ютери.
 Програмне забезпечення: MS Office 365.
 Дистанційна платформа MOODL.

Стенди, прилади та лабораторне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки.
Електронна бібліотека кафедри з навчально-методичного забезпечення дисципліни

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення студентів за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Сума балів за навчальні досягнення студента	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Студенти можуть отримати **підсумкову оцінку** з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Бонус	Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні		
50	45	20	5	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи:

Підсумкові результати навчання складаються із результатів тестування на базі онлайн системи університету. Градація шкали тестування здійснюється по 100 бальній системі.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є регулярна перевірка поштової скриньки на Офіс365 та відвідування команди у MS TEAMS перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Цивільна безпека» (www.do.nmu.org.ua)

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в MS TEAMS.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять.

Для студентів денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, студентська мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Бонуси.

7.6.1. Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6.2. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії студентам буде запропоновано заповнити електронні анкети (MicrosoftFormsOffice 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Цивільна безпека». Студенти додатково отримують 5 балів.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1 Основні

1. Голінько В.І. Цивільна безпека. Методичні рекомендації та завдання до контрольної роботи для бакалаврів усіх спеціальностей: метод. вказів. Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. 15 с.

2. Голінько В.І., Яворська О.О., Чеберячко С.І., Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Основи охорони праці», для студентів усіх спеціальностей : метод. вказів. Д.: РВК НМУ. - 2010. – 35 с.

3. Голінько В.І., Безщасний О.В., Чеберячко С.І., Чеберячко Ю.І., Яворська О.О., Наумов Н.Н. Методичні вказівки до виконання до виконання практичної роботи «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві» для студентів усіх спеціальностей: метод. вказів. Дніпро: НТУ «ДП», – 2020. – 30 с.

4. Голінько В.І., Чеберячко С.І. Практикум з охорони праці. Навчальний посібник - Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2011. – 270 с.

5. Голінько В.І. Основи охорони праці: конспект лекцій. Д.: НГУ, 2014. 271 с.

6. Голінько В.І., Чеберячко С.І. Практикум з охорони праці: навч. посіб. - Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2011. 270 с.

7. Печиборщ В.П. Медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях в єдиній державній системі цивільного захисту : керівн. Київ, 2019. 425 с.

8. Зеркалов Д.В., Міхеєв Ю. В., Праховник Н.А., Землянська О.В. Цивільний захист: навч. посіб. К.: «Основа», 2014. 234 с.
9. Голінько В.І., та ін.; Безпека людини у життєвому середовищі: навч. посіб. Д.: Національний гірничий університет, 2008. 191с.
10. Голінько В.І. Безпека людини у надзвичайних ситуаціях: навч. посіб. Д.: Національний гірничий університет, 2008. 161 с.
11. Березуцький В. В. Адаменко М. І. Небезпечні виробничі ризики та надійність: навч. посібник. Харків : Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". ФОП Панов А. М., 2016. 385 с.
12. Березуцький В. В. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посіб. для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітня програма «Охорона праці». Харків : ФОП Панов А. М. 2020. 424 с.

8.2 Допоміжні

1. Голінько В.І., Чеберячко С.І., Клочков В.Г. Аналіз умов праці на робочих місцях операторів: навч. посіб. Д.: Національний гірничий університет, 2007. 120 с.18
2. Голінько В.І., Чеберячко С.І., Шибка М.В., Яворська О.О. Моніторинг умов праці: навч. посіб. Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2014. 236 с.
3. Голінько В.І. Електробезпека: навч. посіб. Д.: Національний гірничий університет, 2010. – 76 с.
5. ISO 45001 «Система менеджменту охорони здоров'я та безпеки персоналу. Вимоги» : офіц. текст. Київ : ДП «УкрНДНЦ». 2018. 62с.
6. ДСТУ OHSAS 18002:2015 Національний стандарт України системи управління гігієною та безпекою праці: офіц. текст. Київ : ДП «УкрНДНЦ». 2016. 60 с.
7. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці» Наказ від 08.06.2004 р. № 151: офіц. текст. Київ : Держнагляд охорони праці України ДП. 2004. 16 с.

8.3 Інформаційні ресурси

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Держпраці України.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.